

af dermed, ere beboede af fattige Fiskere, saa siger jeg, der er intet Sted i Verden, hvor det er de egentlige Fiskere, som have kunnet foretage det store Fiskeri, det er Sømanden i Forbindelse med Røjmanden; denne spiller de tre Fjerdedele af den bevægende Kraft i det store Fiskeri. Naar der først kommer Røjmand, saadanne Mænd, som kunne og ville give sig af med denne Forretning, saa blive Fiskerne, de egentlige Søfolk, istand til at tjene dem; da ville Mogle af dem komme til at faae et langt bedre Livserhverv, end de nu have; men Andre maaskee ogsaa et slettere, skjøndt der hører Meget til, at det skal blive slettere, end det nu er; thi det er i Virkeligheden paa mange Fiskerleier slettere, end man forestiller sig. Det er et haardt Liv med et ringe Livserhverv, som disse Fiskere føre, men det maae de jo være fattede paa. Jeg troer saaledes ikke, at den ærede Minister vil ved de Midler han forlanger, kunne fyldestgjøre et virkeligt Behov. Det, som har holdt Udvalget, idetmindste Flere af os tilbage fra at gaae ind paa Bevillingen, ligeoverfor den ærede Ministers Fordring, var Tvivlsmaalet om, hvor og hvorledes disse Fartøier skulde bygges, idet vi havde den Tro, at kun et Fartøi, der er, om jeg saa maa sige, forstaaet af det Mandskab, som skal benytte det, vil kunne blive til nogen virkelig Nytte. Vi have meent, at Fartøiet burde bygges i Overensstemmelse med de Mænds Insigt, Villie og Dnske, som skulde bemande det, uden at dog min Mening er, at man skulde raadspørge enhver Matros. Findes der nu ikke paa de forskjellige Steder dygtige Folk, saa dygtige og sagkundige, at de selv vide, hvad Fartøi de ville have, da kan det Dvrige vanffeligst hjælpe dem til Noget; men hvis der findes saadanne, saa hør deres Betragtning af Forholdene tages med paa Raad ved Fartøiernes Bygning. Det, som bringer mig til at udtale dette, er, at der heri Landet for Diebliffet er flere Mænd, som paa en halv praktisk, halv theoretiserende Maade have taget dette Spørgsmaal fat, og som troe, at Opgaven kan løses, naar deres Maade at opfatte den paa blev tagen tilfølg; men jeg troer, at disse Mænd have havt saalibet med det virkelige Fiskerliv at gjøre, saaledes som det er tilstede,

hvor der drives stort Fiskeri, at deres Dom om denne Sag ikke bør være det eneste Afgjørende. Jeg kan kun gjentage, at endeel af Udvalgets Medlemmer, og deriblandt jeg have ikke havt Noget imod ogsaa at bevilge dette Forlangende, for at sætte Regjeringen istand til atter her at gjøre et uheldigt Forsøg, for da senere at kunne bruge det mod den hele Række af Folk, som mene, at her er Noget at gjøre, men som dog ikke selv kunne finde Midler til at gjøre det. Dette erklærer jeg ligeoverfor den Mæsse af Experimentmagere, som findes og som altid have Lyft til at gjøre Forsøg paa Statens Regning, og som, naar de ikke erholde den forlangte Understøttelse, forekaste Regjeringens Bøgring paa det Allersterkeste; fordi de være sikkre paa at finde — Gud veed hvor — store Rigdomme, naar de bare fik ringe Midler til at forsøge det. Ligeoverfor det Slags Folk maa der gjøres Noget af Regjeringen i et Land, hvor man saalænge har været vant til, at Regjeringen skulde være Alles Forsørger; men man maa ikke vente sig Noget deraf, det er kun en Maade at argumentere paa, at det er Veien, der skal betrædes. Nei, den vei, der skal betrædes heri Landet, er først at blive rig og dernæst industriel. Niige blive vi ved at stille vore Statsformaal saaledes, at vi ikke behøve i Forhold til den Binding, som vor Virksomhed indbringer, at tage Saameget til almindelige større Statsformaal, at der jo bliver Noget tilbage til at danne Rigdommen. Gaae vi hen til alle de mindre Lande og undersøge, hvorledes de ere bleve industrielle, hvorledes deres Virksomhed har udvidet sig, saa finde vi, at det kun er skeet paa de Tider, hvor deres Virksomhed har givet et saa stort Udbytte, at det, man har taget derfra til offentlige Formaal, ikke har staaet i det samme Forhold, som det hidtilbogs har staaet her. Vi gjøre ogsaa Fremskridt i den Henseende, fordi vor Frembringelseevne gaaer fremad og vore Beskatningskrav blive staaende, men vi ere langt fra komne derhertil, at det Behøvrige er tilstede paa den private Haand, for at skaffe Styrke for den Virksomhed, som maaskee vilde findes, naar denne Styrke var tilstede. Det kan godt være, at vor Naturdrift ikke er en saadan, at vi selv, naar vi havde denne